

# **Plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

**„Svitava, ř. km 54,815 – 55,545, Svitávka,  
revitalizace toku – projektová dokumentace“**

*k.ú. Svitávka*

Vypracoval: VZD INVEST s.r.o  
Kpt. Nálepky 2332  
530 02 Pardubice  
Leden 2024

## OBSAH

1.	Identifikační údaje .....	3
2.	Působnost a cíle plánu BOZP .....	5
3.	Popis stavby .....	5
4.	Údaje o dopravních trasách na staveništi.....	8
4.1	Plochy pro zařízení staveniště a sklad materiálů nářadí.....	8
4.2	Časový průběh prací .....	9
4.3	Vybavení a počet zaměstnanců na stavbě .....	9
5.	Koordinace v BOZP a PO .....	9
5.1	Složení komise .....	10
6.	Zodpovědnosti v oblasti BOZP a PO .....	10
6.1	Základní povinnosti koordinátora bezpečnosti.....	10
6.2	Základní povinnosti zhotovitele (podzhotovitele) .....	11
6.3	Stavbyvedoucí zodpovídá za.....	11
6.4	Mistři a vedoucí pracovních čtí odpovídají za .....	12
6.5	Ředitel stavby (hlavní stavbyvedoucí) odpovídá za.....	12
6.6	Ostatní zaměstnanci vedení stavby odpovídají za.....	12
7.	Požární prevence .....	12
8.	Záznamy o hlášení BOZP .....	13
9.	Kontroly dodržování Plánu BOZP.....	13
9.1	Osnova kontroly .....	13
10.	Pracovní rizika pro zaměstnance.....	13
10.1	Hlavní zdroje ohrožení na stavbě .....	14
11.	Zásady pro udržování pořádku na stavbě.....	22
12.	Pracovní oděv a OOPP (osobní ochranné pracovní pomůcky) .....	22
13.	Mimořádná událost (úraz, požár, havárie) .....	22
13.1	Mimořádné události .....	23
14.	Ochranná pásma inženýrských sítí.....	24
14.1	Elektrická zařízení .....	24
14.2	Plynárenská zařízení.....	24
14.3	Telekomunikační vedení .....	25
14.4	Potrubí.....	25
15.	Používání označení, symbolů a signálů.....	25
16.	Závěrečná ustanovení .....	25
17.	Použitá literatura.....	25

## 1. Identifikační údaje

### a) Stavba:

Název stavby: Svitava, ř. km 54,815 – 55,545, Svitávka, revitalizace toku –  
projektová dokumentace  
Kraj: Jihomoravský  
Okres: Brno-venkov  
Místo stavby: Svitávka  
Katastrální území: Svitávka  
Charakter stavby: V rámci revitalizace dojde k rozvolnění úseku koryta vodního toku,  
který byl napřímen ve 30. letech minulého století. Dojde k odstranění  
původního kamenného stabilizačního opevnění břehů. Budou  
provedeny pozvolnější břehy, doplněn lomový kámen do vodního  
toku, dále budou doplněny výsadby  
Vodoprávní úřad: Boskovice

### b) Stavebník/objednatel dokumentace:

Název adresa objednatele: **Povodí Moravy, s.p.**  
Dřevařská 932/11, 602 00 Brno  
IČO:70890013

### c) Zhotovitel dokumentace (projektant):

Název a adresa projektanta: **VZD INVEST s.r.o.**  
Kpt. Nálepky 2332, Pardubice, 530 02  
IČO: 269 548 34  
DIČ: CZ 269 548 34  
Hlavní inženýr projektu: Ing. Pavel Široký  
Tel.: +420 734 601 807

### d) Zpracovatel plánu BOZP:

Název a adresa: **VZD INVEST s.r.o.**  
Kpt. Nálepky 2332, Pardubice, 530 02  
IČO: 269 548 34  
DIČ: CZ 269 548 34  
Zpracoval: Ing. Pavel Široký  
Tel.: +420 734 601 807  
Číslo osvědčení: ARRAN/09/KOO/2021  
Datum a místo narození: 9.4.1983., Třebíč

**e) Koordinátor BOZP a TDI:**

Název a adresa koordinátora:

IČO:

DIČ:

Zástupce:

Tel.:

**f) TDI:**

Název a adresa:

IČO:

DIČ:

Zmocněný zástupce:

Tel.:

**g) Zhotovitel stavebních prací:**

Název a adresa zhotovitele:

Zmocněný zástupce:

IČO:

DIČ:

**h) Inspektorát práce:**

Název adresa:

**Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj**  
Milady Horákové 1970/3  
602 00 Brno, Černá pole

Tel.:

+420 950 179 901

## 2. Působnost a cíle plánu BOZP

Projekt bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi je vypracovaný v souladu se zákonem č. 309/2006 Sb. (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci) a s prováděcím NV č. 591/2006 Sb., ale nemůže vyhodnotit všechna rizika vyskytující se na staveništi, která ohrožují bezpečnou práci osob, životní prostředí nebo požární ochranu. Detailní řešení prevence na staveništi musí všichni Zhotovitelé stavby zpracovat v Technologických a Pracovních postupech a předložit nejpozději při nástupu na staveniště řediteli stavby nebo koordinátorovi bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen „koordinátor“).

Plán Bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi je závazný pro všechny Zhotovitele stavby a jakékoliv odchylky od plánu musí být prováděny pouze po odsouhlasení koordinátorem po dohodě se zhotovitelem a se souhlasem zadavatele. Všechny požadavky plánu bezpečnosti odpovídají platné legislativě ČR.

Všechny změny a doplňky musí být zapsané do inspekčního deníku koordinátora a musí s nimi být seznámeni všichni zaměstnanci, kterých se to týká.

Zhotovitelé jsou povinni seznámit s preventivními opatřeními BOZP, zahrnutými v tomto plánu všechny své zaměstnance a vyžadovat jejich dodržování.

Cílem plánu BOZP je zajištění bezpečné práce při odpovídajících hygienických podmínkách pro všechny zaměstnance zhotovitele a podzhotovitelů v prostoru staveniště a dosáhnout bezpečnou realizaci projektu.

Zvláštní pozornost musí být věnována preventivním činnostem na zabránění výskytu úrazů. Cílem projektu je zabránit nehodám a realizovat stavbu bez výskytu evidovaného pracovního úrazu.

## 3. Popis stavby

Záměrem akce „Svitava, ř. km 54,815 – 55,545, Svitávka, revitalizace toku – projektová dokumentace“ je zrušení části upraveného úseku koryta provedením revitalizace na vodním toku Svitava ČHP 4-15-02-0410-0-00 na ř. km 54,815-55,545 km (po uplynutí udržitelnosti bude rozhodnutím Vodoprávního úřadu úsek označen za přirozený vodní tok).

Jedná se o změnu dokončené stavby. V rámci revitalizace dojde k rozvolnění úseku koryta vodního toku, který byl napřímen ve 30. letech minulého století. Dojde k odstranění původního kamenného stabilizačního opevnění břehů (kamenná dlažba nasucho tl. 0,4 m, ukrytá pod vrstvou sedimentů). Budou provedeny pozvolnější břehy, doplněn lomový kámen do vodního toku (výhony, solitérní kameny, suché kamenné zídky), dále budou doplněny výsadby.

Záměr se nachází v nezastavěném území. V současné době je vodní tok napřímen a opevněn (opevnění břehů se nachází pod nánosy sedimentů).

Projekt řeší tyto stavební práce:

- těžba zeminy
- odstranění kamenného opevnění pod sedimenty
- svahování
- hutné násypy
- opevnění lomovým kamenem
- vegetační úpravy - ohumusování a zatravnění dotčených ploch

### 3.1 Stavební objekty:

#### SO.01 – REVITALIZACE TOKU

Lokalita pro revitalizace toku je vymezena ř.km 54,815 – 55,545 km. Pro přehlednější orientaci je v projektu uváděna pracovní kilometráž toku, přičemž ZÚ 0,000 odpovídá ř.km 54,815 a KÚ 0,750 odpovídá ř.km 55,545.

Stavební objekt bude tvořit nové koryto s rozvolněnou trasou. Délka revitalizovaného úseku je 730 m před revitalizací a 750 m po revitalizaci. Trasa revitalizovaného koryta je projektována v souladu s danými prostorovými možnostmi. Počátek i konec revitalizace je plynule napojen na stávající vedení toku. Nově navržené koryto je tvořeno jednoduchým i složeným lichoběžníkovým profilem. Šířka koryta je proměnlivá – minimálně však 5,0 m a sklony břehů jsou voleny dle napojení na stávající terén cca 1:1,5 až 1:9.

Primárním cílem je odstranění původního kamenného stabilizačního opevnění břehů (kamenná dlažba nasucho tl. 0,4 m), která brání přirozené korytotvorné činnosti. Opevnění se v současné době nachází pod sedimenty v mocnosti cca 0,8 m. Po odstranění opevnění bude proveden zpětný hutněný zásyp do úrovně, určené příčnými profilem. Sklony stávajících prudkých břehů budou dle prostorových možností upraveny na pozvolnější.

Dále budou do vodního toku doplněny kameny.

Budou vytvořeny kamenité výhony z vytěženého kamene pro zvýšení diverzity, rozvolnění proudnice vodního toku. Délka výhonu bude 4,1 m, výška cca 0,75 m, pod úhlem 60 % vůči břehu – tzv. deklinantní výhon. Bude použit lomový kámen z odstraňovaného opevnění břehu. Šířka v horní části min. 0,5 m, hloubka založení min 0,6 m, hloubka zavázání do břehu min 0,5 m. Sklon povrchu výhonu 1:20, sklony svahů 1:1.

Dále bude realizován dnový kamenný stabilizační pás z lomového kamene hmotnosti 80-200 kg, práh bude mít poproudí šířku 2,5 m. Bude použit lomový kámen z odstraňovaného opevnění břehu. Kameny budou ukládány nepravidelně pro navýšení drsnosti koryta. Zavázání do břehu bude min 1,5 m, hloubka založení pod úroveň dna min 1,0 m.

Dále budou do toky umístovány solitérní skupiny lomového kamene pro navýšení diverzity a k podpoře přirozené tvorby výmolů, jedná se o volně uloženou skupinu kamenů, výšky max 0,7 m, bude uloženo ve tvaru oválu, rovnoběžně se směrem toku. Bude použit lomový kámen z odstraňovaného opevnění břehu.

Dále budou na břehu exponovaném na jih vytvořeny pomístně kamenné suché zídky jako útočiště pro plazy. Bude použit lomový kámen z odstraňovaného opevnění břehu. Na zídce nebude prováděno spárování – je žádoucí, vytvořit velké mezery mezi kameny. Ze zadní strany zídky bude dosypána zemina a horních 0,1 m bude ohumusováno a oseto travní směsí. Délka zídky cca 15,0 m, výška 1,0 m, sklon líce 4:1, základ hloubky 0,8 m, šířka v horní části 0,5 m.

Vodní tok bude doplněn o mrtvé dřevo – pařezy a kmeny. Budou umístovány kmeny se zachovalým kořenovým balem (ne primárně kmeny s korunou, z důvodu zachytávání plavenin). Tyto kmeny budou délky cca 3,0 m, bude z 1/3 délky ukotveny do břehu (zasypáním), dále budou upevněny k zaraženému dubovému kůlu (průměr min 200 mm) pomocí konopného provazce, drátu nebo řetězu. V roce budou taktéž stabilizovány oboustranně dubovým kůlem průměru min 100 mm (a budou ovázány konopným provazcem, drátem nebo řetězem). Kůly budou zabírané min 700 mm pod úroveň dna.

Na levém břehu bude vymodelováno manipulační pásmo pro provádění údržby Povodím Moravy. Bude se jednat o pruh šířky 3,0 m, bude ohumusován a oset travní směsí.

Lokalita bude doplněna o výsadby stromů a keřů.

## SO.02 – VÝSADBY

### Výsadba stromů:

#### 3.1.1 Upevnění sazenic ke kůlům a individuální ochrana

Vysazené špičáky (sazenice s výškou 2-2,5 m) budou bezprostředně po vysazení upevněny ke třem kůlům. Průměr použitých kůlů je minimálně 6 cm. Délka se volí podle výšky kmene stromku, a to tak, aby horní část byla minimálně 0,1 m pod úrovní nejnižší postavené větve (musí však umožňovat instalaci pletiva do výšky 1,5 m). Kůly musí být zapuštěny do hloubky min. 0,4 m. Část kůlu zapuštěná do země musí být impregnována nebo opálена. Vysazené stromy musí být vyvázány ke všem třem kůlům vhodnými úvazky, které strom nepoškodí. Úvazek musí zamezit pohybu stromu a naklánění kmene po dobu životnosti kotvicích prvků. U stromů bude na kůly instalováno pletivo (individuální ochrana proti zvěři).

Sazenice budou po výsadbě zamulčovány 15 cm silnou vrstvou mulče. Kolem každého stromu nebo soliterně vysazeného keře stromovitého vzrůstu bude zamulčována plocha 1 m<sup>2</sup>. U výsadby keřů bude zamulčován pás o šířce 1 m (0,5 m na každou stranu od sazenice). K zamulčování vysazených dřevin bude použita stará kůra nebo štěrka.

Veškeré práce s musí odpovídat standardu AOPK SPPK A02 001:2013 Výsadba stromů, SPPK A02 003:2014 Výsadba a řez keřů a lián a SPPK C02 003:2016 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině.

Všechny použité sazenice musí být v dobrém zdravotním stavu, v dormanci, nepoškozené, s dostatečně vyvinutým kořenovým systémem. Kořenový systém použitých sazenic musí být bez deformací. Parametry sazenic musí odpovídat standardu SPPK A02 001:2013 Výsadba stromů, SPPK A02 003:2014 Výsadba a řez keřů a lián a SPPK C02 003:2016 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině. Dále se uplatňuje ČSN 46 4902 Výpěstky okrasných dřevin a TKP 13.

Při výsadbě bude do každé jamky přidán půdní kondicionér a hnojivo. Do jamky pro výsadbu stromu (70 × 70 cm, 0,34 m<sup>3</sup>) bude přidáno 0,51 kg půdního kondicionéru a 4 tablety kombinovaného hnojiva s postupným uvolňováním živin. Do jamky pro výsadbu keře (30 × 30 cm, 0,027 m<sup>3</sup>) bude přidáno 0,05 kg půdního kondicionéru a 1 tableta kombinovaného hnojiva s postupným uvolňováním živin.

V rámci následné údržby bude po dva po sobě jdoucí roky provedeno jarní přihnojení kombinovaným hnojivem (nejlépe granulovaným). K sazenice stromu bude doplněno 22 g N, 14 g P a 14 g K. K sazenici keře bude doplněno 8,3 g N, 5,6 g P a 5,6 g K.

### Výsadba keřů:

V případě sazenic keřů budou oploceny jednotlivé skupiny (vybudována malá „oplocenka“). Pletivo bude napnuto na stejné kůly, jaké budou použity na kotvení stromů. Kůly budou instalovány v rozestupu max 2 m. Na ně bude napnuto pozinkované nebo poplastované pletivo s oky max. 2,5 × 2,5 cm (králíkářské pletivo). Pletivo bude na kůly pevně přichyceno, aby nemohlo docházet k jeho posunu. Spodní okraj bude přikrnut hlínou. Pletivo bude na kůly instalováno do výšky min. 1 m. Oplocení skupiny keřů bude instalováno 0,5 m od sazenic. Plocha uvnitř oplocenky tedy bude zcela zamulčovaná.

Kotvení a ochrana sazenic musí být provedena v souladu se standardem SPPK C02 003:2016 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině, standardu SPPK A02 001:2013 Výsadba stromů.

Příklad řešení individuální ochrany dle standardu SPPK C02 003:2016 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině

Sazenice budou po výsadbě zamulčovány 15 cm silnou vrstvou mulče. Kolem každého stromu nebo soliterně vysazeného keře stromovitého vzrůstu bude zamulčována plocha 1 m<sup>2</sup>. U výsadby keřů bude zamulčován pás o šířce 1 m (0,5 m na každou stranu od sazenice). K zamulčování vysazených dřevin bude použita stará kůra nebo štěrka.

Veškeré práce s musí odpovídat standardu AOPK SPPK A02 001:2013 Výsadba stromů, SPPK A02 003:2014 Výsadba a řez keřů a lián a SPPK C02 003:2016 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině.

<u>Označení</u>	<u>Druh</u>	<u>Druh latinsky</u>	<u>Počet ks</u>
<b><u>Stromy</u></b>			
<b>VB</b>	Vrba bílá	Salix alba	6
<b>TČ</b>	Topol černý	Populus nigra	7
<b>VJ</b>	Vrba jíva	Salix caprea	7
<b>JH</b>	Jilm habrolistý	Ulmus minor	4
<b><u>Keře</u></b>			
<b>BE</b>	Brslen evropský	Euonymus europeaeus	4*7=28
<b>SO</b>	Střemcha obecná	Prunus padus	5*7=35
<b>SV</b>	Svída krvavá	Cornus sanguinea	4*7=28
<b>HL</b>	Hloh jednosemenný	Crataegus monogyna	3*7=21

#### 4. Údaje o dopravních trasách na staveništi

Příjezd k řešené lokalitě je možný na levý břeh řešeného úseku po odbočení z hlavní komunikace po ulici Na Záhonech směrem k ČOV, na pravý břeh z ulice Tovární a dále po účelové komunikaci. Stavba nebude napojena na veřejnou dopravní infrastrukturu ani na technickou infrastrukturu.

Používané komunikace budou průběžně čistěny a udržovány ve sjízdném stavu a to po celou dobu trvání stavby. Vzniklá poškození povrchu cesty (vyježděné koleje, výtluky apod.) musí být po ukončení stavební činnosti sanována.

##### 4.1 Plochy pro zařízení staveniště a sklad materiálů nářadí

Zařízení staveniště zajistí Zhotovitel stavby. Pro zařízení staveniště jsou vytipovány a stanoveny pozemky podrobně stanovené v Zásadách organizace výstavby.

Vytěžený sediment bude uložen na skládku odpadů. Před uložením bude proveden akreditovaný rozbor zemin. Rozbor si zajistí zhotovitelská firma.

Ostatní odpady vzniklé při realizaci stavby, jako např. obaly od použitých materiálů apod., zlikviduje dodavatel na své náklady podle svých pracovních postupů.

Stavební materiál se může skladovat pouze na vyhrazených místech dle pokynů Zhotovitele, po vzájemném písemném odsouhlasení s Provozovatelem. Mimo zařízení staveniště lze tento materiál skladovat jen ve výjimečných případech na nevyhnutnou dobu tak, aby nepřekážel provozu.

Při nakládání a vykládání stavebního materiálu mimo zařízení staveniště je nutné zajistit bezpečnost veřejnosti způsobitou a řádně poučenou osobou Zhotovitele. Tato osoba odpovídá za bezpečnost nakládky a vykládky, zejména aby se nepovolané osoby nedostaly do pracovního prostoru použitých strojů (jeřáby apod.) a do jízdní dráhy vozidel a strojů při couvání, otáčení.



Při ukládání stavebního materiálu musí být zabezpečena jeho stabilita, bezpečný odběr a manipulace. V případě, že hrozí nebezpečí sesunutí hromady nebo zřícení stohu, musí se okamžitě bezpečným způsobem rozebrat. Ukládat materiál na okrajích nepevněných svahů je zakázáno.

Při ukládání materiálů je nutné nechat dostatečně velký manipulační prostor pro bezpečný odběr již uskladněného materiálu (přístup pro jeřáby, nakladače, nákladní vozidla apod.). Dovoz materiálu na staveniště je nutné plánovat tak, aby byl na staveništi uskladněn jen na nevyhnutelně potřebnou dobu.

Při uskladňování hořlavých a nebezpečných materiálů je potřeba dbát na dodržování nutných odstupových vzdáleností a ochranných pásem od sousedních objektů. Hořlavý a nebezpečný materiál je nutné označit, skladovat odděleně a v dostatečné vzdálenosti od stavby. Materiál je nutné uskladnit tak, aby byl zabezpečený přístup pro hasičskou techniku, ale zároveň zamezený přístup nepovolaným osobám.

## 4.2 Časový průběh prací

Zahájení stavby .....

Dokončení stavby .....

## 4.3 Vybavení a počet zaměstnanců na stavbě

Evidence mechanizace bude vedena u příslušného stavbyvedoucího.

Předpokládaný počet zaměstnanců na stavbě oznámí zhotovitel a je průběžně aktualizován zhotovitelem každý měsíc – včetně protokolu o seznámení s riziky dle plánu BOZP, technologickými postupy prací.

Zhotovitel se zavazuje, že pokud práce na díle budou realizovány jeho dvěma a více subdodavateli, zajistí, že pracovníci těchto subdodavatelů budou zavázáni ve smyslu § 101 odst. 3 a 4 ZP, k dodržování zejména těchto požadavků:

- vzájemné písemné informace o rizicích,
- vzájemná spolupráce při zajišťování BOZP, bezpečné, nezávadné a zdraví neohrožující pracovní prostředí pro všechny zaměstnance zdržující se na pracovišti-staveništi,
- vytváření předpokladů a podmínek, aby činnosti a práce pracovníků mohly být organizovány a prováděny tak, aby současně byli chráněni také pracovníci jiných subdodavatelů nebo dalšího zaměstnavatele.

### Předpokládané nasazení strojů a mechanismů:

- Zdvihač zařízení – mobilní jeřáby.
- Stavební stroje – nakladač, rypadlo, nakládací stroj UNC, dokončovací stroj UDS, válce, vrtací soupravy.
- Nákladní automobily.
- Mechanismy – kompresor, pila na dřevo, hutnicí vibrační deska, stavební míchačka, elektrocentrála.
- Svářečské soupravy (řezání a sváření plamenem, elektrickou).
- Lešení, pažení, kovové oplocení, bednění, stavební kozy, žebříky.
- Ruční nářadí – rozbrušovačky, elektrická bourací kladiva, ponorné vibrátory a běžné nářadí – kolečka, lopaty, hrábě aj.

Před použitím strojů zhotovitel seznámí obsluhu s místními provozními a pracovními podmínkami mající vliv na bezpečnost práce.

## 5. Koordinace v BOZP a PO

Koordinaci plnění úkolů v BOZP při realizaci stavby zabezpečuje koordinátor, jmenovaný ve smyslu zákona č. 309/2006 Sb. zadavatelem stavby.

Zhotovitelé zohledňují pokyny koordinátora. Zhotovitelé s předstihem informují koordinátora BOZP o nástupu nových podzhotovitelů pro včasnou aktualizaci plánu a koordinaci se stávajícími zhotoviteli. Spolupráce zhotovitelů při prevenci, přípravě a výkonu opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci bude součástí uzavřených smluv o dílo. Obsahem smluv o dílo bude určení pracovišť jednotlivých podzhotovitelů, podmínky jejich předání a převzetí. V případě společných pracovišť stanovit zásady

z hlediska udržování pořádku, výstražného značení nebo zabezpečení zdrojů ohrožení, určení režimu vstupu a pohybu zaměstnanců nebo cizích osob, zabezpečení první pomoci pro případ vzniku úrazu.

Na problematiku BOZP určí stavebník svého zástupce (viz §101, Zákon č. 262/2006Sb.), který se po celou dobu výstavby bude účastnit koordinačních porad a podle potřeby inspekčních obchůzek. Problematika BOZP a PO bude trvale jedním z bodů na všech koordinačních poradách se zástupci stavebníka. Podle potřeby se budou konat doplňkové porady před zahájením rizikových prací, na kterých budou diskutovány specifická rizika prací, příslušné postupy a stanovena dodatečná bezpečnostní opatření.

Na úvodních poradách koordinátor ve spolupráci s ředitelem stavby určí:

- která stavební firma a v jakém termínu udržuje a likviduje společná bezpečnostní zařízení,
- která stavební firma se stará o pořádek a čistotu na staveništi včetně odvozu odpadků a úklidu sněhu.

Na stavbě bude zřízena komise BOZP, kterou jmenuje koordinátor.

### 5.1 Složení komise

- Koordinátor
- Ředitel stavby (zástupce investora)
- Určení zástupci zhotovitelů (dle potřeby)
- Zástupci podzhotovitelů
- Další zaměstnanci jmenování ředitelem stavby nebo koordinátorem podle potřeby

Komise je složena z:

Jméno:	Instituce:	Telefon	Email	Poznámka

## 6. Zodpovědnosti v oblasti BOZP a PO

Koordinátor je zodpovědný za realizaci plánu BOZP. Plní úkoly koordinátora ve smyslu zákona č. 309/2006 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., nařízení vlády č. 101/2005 Sb. a dalších souvisejících předpisů.

### 6.1 Základní povinnosti koordinátora bezpečnosti

- Udržuje „Plán bezpečnosti ochrany zdraví při práci na staveništi“ v aktuálním stavu a dostupná pro vedení stavby, technický dozor stavebníka a všechny stavbyvedoucí zhotovitelů a podzhotovitelů, upozorňuje na změny pravidel a postupů BOZP a PO.
- Vede inspekční deník koordinátora s evidencí záznamů o obchůzkách BOZP, evidenci záznamů o nehodách a úrazech, o požárech, dopravních nehodách, technických haváriích, haváriích na životním prostředí, nehodách, pracovních úrazech.
- Organizuje pravidelné kontrolní dny BOZP a PO na stavbě.
- Provádí kontroly plnění programů BOZP a PO u zhotovitele a podzhotovitelů.
- Koordinuje šetření pracovních úrazů a technických havárií.

- Udržuje v potřebných případech kontakt s inspektorátem práce a ostatními státními orgány souvisejícími s BOZP a PO.
- Organizuje školení BOZP a PO na téma „Plán BOZP na stavbě“ pro vedoucí zaměstnance stavby.

Každý člen vedení stavby a každý vedoucí zaměstnanec na stavbě je zodpovědný za osobní dodržování pravidel BOZP a bezpečnosti práce všech zaměstnanců pod svým vedením, za ochranu ŽP a požární bezpečnosti.

Každý zhotovitel a podzhotovitel odpovídá za bezpečné a zdravotně nezávadné pracovní prostředí, ve kterém musí být identifikována, analyzována a kontrolována nebo vyloučena všechna rizika. Dále odpovídá za nakládání s veškerým odpadem ze stavby – vede o tom evidenci, je odpovědný za proškolení svých zaměstnanců a seznámení s plánem BOZP.

### **6.2 Základní povinnosti zhotovitele (podzhotovitele)**

- Plán BOZP je neoddělitelnou součástí stavební dokumentace, jakékoliv výjimky musí být nejprve odsouhlaseny koordinátorem bezpečnosti.
- Za organizaci BOZP u zhotovitele /podzhotovitele je odpovědný stavbyvedoucí nebo jím pověřená kvalifikovaná osoba, která vede pro stavbu Deník (knihu) BOZP a PO, který je uložen u stavbyvedoucího.
- Neprodleně a s předstihem (min. 8 dní) informovat koordinátora o nástupu nových podzhotovitelů či časových změnách postupu prací.
- Zhotovitel prokazatelně seznámí všechny osoby, které se budou po stavbě pohybovat s místními podmínkami, s možnými bezpečnostními riziky, vyplývajícími z činnosti provozování, o kterých zhotovitele seznámí provozovatel. Doklad, nebo jeho kopii, se jmenným seznamem s vlastnoručními podpisy proškolených osob zhotovitel předá provozovateli ještě před zahájením prací, v průběhu stavby jej pak bude dle potřeby aktualizovat.
- Zástupci zhotovitele (podzhotovitele) se zúčastňují porad vedení stavby a bezpečnostních obchůzek stavby.
- Zhotovitel se zavazuje dodržovat pokyny provozovatele (jím pověřeného zaměstnance) a dodržovat zásady bezpečného chování na pracovišti a informace provozovatele.
- Zhotovitel se zavazuje oznamovat pověřenému zástupci provozovatele a koordinátorovi BOZP úraz nebo úrazy svých zaměstnanců, úraz jiné osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při vyšetřování jeho příčin.
- Zhotovitel se zavazuje dohlížet a vyžadovat zákaz donášení alkoholických nápojů a toxických látek a nepracovat pod jejich vlivem a respektuje povinnost zaměstnanců zhotovitele podrobit se dechové zkoušce kontrolním orgánem koordinátora BOZP s tím, že v případě pozitivního výsledku budou tito vykázáni z pracoviště provozovatele.
- Dopravní technika, stavební stroje, strojní a elektrické zařízení musí být označené názvem či logem zhotovitele (podzhotovitele).
- Každá mechanizace před zařazením na stavbu musí mít doloženou technickou dokumentaci (platné STK, revize, prohlídky, zkoušky apod.).

### **6.3 Stavbyvedoucí zodpovídá za**

- Uplatňování BOZP, ochrany životního prostředí a požární ochrany na stavbě ve smyslu všeobecně právně závazných předpisů, interních směrnic.
- Vyšetření a ohlášení pracovních úrazů a přijímá nápravná opatření.
- Dodržování právních a interních předpisů a PO na daném staveništi.
- Pobyt a činnost návštěv a externích zaměstnanců zhotovitele (podzhotovitele).
- Zpracování technologických a pracovních postupů před zahájením prací na stavbě.
- To, že pracovní nářadí, stroje a zařízení, které potřebují zaměstnanci k práci je v odpovídajícím provedení, udržované v bezpečném stavu a že metody a postupy ve výstavbě jsou v souladu se směrnicemi a předpisy BOZP a PO.
- To, že zaměstnanci dbají na dodržování BOZP, PO a dodržují odborné rady a pokyny koordinátora.
- Evidenci osob přítomných na stavbě (po jednotlivých zhotovitelích).

- Realizaci nápravných opatření, pokud jsou zjištěny nedostatky v oblasti BOZP a PO.
- Zúčastňuje se kontrolních dnů BOZP a PO na stavbě.
- Formou obchůzek vykonává přímý dozor nad uplatňováním pravidel BOZP a PO na stavbě.
- Koordinuje a vydává povolení pro práci mezi sebou a svým podzhotovitelem.
- Pro aktivity na vyčleněných stanovištích (po odsouhlasení podmínek koordinátorem), vydává písemné povolení na práce se zvýšeným nebezpečím.

#### **6.4 Mistři a vedoucí pracovních čtí odpovídají za**

viz. bod 6.3

#### **6.5 Ředitel stavby (hlavní stavbyvedoucí) odpovídá za**

- Komplexní problematiku BOZP a PO na stavbě ve smyslu všeobecně právně závazných předpisů, interních směrnic zhotovitele a zejména za dodržování plánu BOZP.
- Dodržování právních a interních předpisů a PO na daném staveništi projednání témat z plánu BOZP.
- Pobyt, činnost návštěv vedení stavby a kontrolních zaměstnanců zhotovitele při jejich krátkodobých pobytech na stavbě, s důrazem na jejich vybavení OOPP, školení BOZP.
- Vypřacování technologických postupů před zahájením prací.
- Jmenování zástupců pro BOZP jednotlivých podzhotovitelů.
- Zúčastňuje se auditů a kontrolních dnů BOZP a PO na stavbě.
- Schvaluje vyhodnocení vykonaných kontrol a obchůzek BOZP a odpovídá za brzké odstranění zjištěných nedostatků.
- Formou obchůzek vykonává přímý dozor nad uplatňováním pravidel BOZP a PO na stavbě.

#### **6.6 Ostatní zaměstnanci vedení stavby odpovídají za**

viz. bod 6.3

### **7. Požární prevence**

Zhotovitel bude po celou dobu realizace díla dodržovat veškeré právní a ostatní předpisy související s požární ochranou, tak jak to požaduje Zákon o požární ochraně č.133/1985 Sb. Ve znění pozdějších předpisů, zejména §5 a 6, a dále veškeré pokyny koordinátora a TDI i nad rámec obecně platných předpisů, která budou Zhotoviteli sdělena odpovídající dohodnutou formou (např. zápisem do stavebního deníku nebo zápisem z kontrolního dne).

- Zabezpečení požární ochrany je povinností každého vedoucího zaměstnance v rozsahu jeho působnosti a nelze ji přenést na svého podřízeného či zaměstnance požární ochrany.
- Zhotovitel zajišťuje stanovení požárních hlídek a jejich vybavení.
- Základní pravidla požární ochrany jsou obsažena ve vstupním školení BOZP a PO, školení nutno obnovovat každé dva roky.
- Požární poplachové směrnice a Požární evakuační řád budou vyvěšeny na dobře viditelném místě v blízkosti vstupu na stavbu.
- Práce s otevřeným ohněm a jinými zdroji zapálení, práce s otevřeným ohněm v prostoru zvýšeného rizika budou prováděny na písemné povolení a ve zvláštních případech za asistence požární hlídky.
- Sklady s uloženými hořlavinami, buňky sociálního zařízení a kanceláře musí být vybavené přenosnými hasicími přístroji.
- Všechny podlahy, zástěny a plachty pro svářeče musí být z nehořlavého materiálu.
- Pojízdny strojní zařízení, včetně svářečských agregátů, které je vybavené spalovacím motorem, musí být řádně uzamčeny a trvale vybavené hasicím přístrojem.
- Hasicí přístroje musí být jednou ročně kontrolovány oprávněnou osobou.
- Požární hydranty a věcné prostředky PO musí být trvale přístupné a plně použitelné. Ve vzdálenosti do 3 m musí zůstat volný prostor.
- Elektrické spotřebiče musí být udržovány v dobrém stavu a pravidelně kontrolovány v souladu s ČSN.
- Zneškodnění hořlavých nebo jedovatých látek musí být provedeno v souladu s postupy o nakládání s nebezpečnými odpady, nesmí být vypouštěny do kanalizace.

- Zneškodnění odpadu pálením na stavbě je zakázáno.
- Zásoby tlakových lahví a barev nesmí být skladovány v prostoru výrobních jednotek a ve vzdálenosti méně než 10 m od otevřeného ohně.
- Hořlavé a snadno zápalné látky musí být skladovány v označených uzavřených nádobách, odděleně od jiného materiálu, mimo pracovní prostory. Prostor musí být označen značkou zákaz kouření.
- Vchody, východy a přístupy k nim musí být trvale volné. Průchozí šířka musí být minimálně 0,75 m.
- Zhotovitelé a podzhotovitelé odpovídají za instalaci a stav vhodných přenosných hasících přístrojů na staveništi a jejich dostatečný počet.
- Při odchodu z pracoviště je nutno celý pracovní prostor zkontrolovat a zajistit proti vzniku požáru.

## 8. Záznamy o hlášení BOZP

Všechny zhotovitelské firmy jsou povinny vést průběžné záznamy všech případů úrazů, nehod, technických havárií, porušení předpisů nakládání s odpady, dopravních nehod, ekologických havárií, úmrtí, požárů všech velikostí, úrazů ošetřených lékařem, ale bez vzniku pracovní neschopnosti, vykonaných kontrol státními orgány v Deníku BOZP, který je umístěn v buňce stavbyvedoucího.

Při některých případech nadále trvá povinnost oznámit vznik události orgánům ve smyslu zákonů a předpisů ČR.

O všech případech musí být doporučena písemná zpráva řediteli stavby (zástupci investora), který je povinen tyto informace neodkladně předat koordinátorovi.

## 9. Kontroly dodržování Plánu BOZP

Všichni zástupci zhotovitelských firem v řídicích funkcích včetně technického dozoru a koordinátora vykonávají nepřetržitou (neformální) kontrolu dodržování Plánu BOZP jako součást své pracovní náplně.

Dozor zhotovitele tvoří základní kámen systému kontrol BOZP a PO na stavbě. Odpovědný zaměstnanec zhotovitele (stavbyvedoucí nebo jeho zástupce) je povinen:

- pravidelně kontrolovat dodržování pravidel BOZP a PO na stavbě,
- zjišťovat nedostatky u vlastních zaměstnanců i zaměstnanců podzhotovitelů,
- v případě zjištění nedostatků tyto nedostatky ihned řešit.

Pravidelné kontrolní obchůzky stavby organizuje koordinátor za účasti zástupců zhotovitelů.

### 9.1 Osnova kontroly

- vybavenost aktuálními předpisy BOZP a PO
- vedení dokumentace o technických prostředcích na stavbě
- vedení dokumentace o nakládání s odpady
- prokazatelnost provedení školení BOZP a PO
- evidence zaměstnanců včetně jejich kvalifikace a zaškolení pro různé činnosti
- kontrola stavu technické prevence
- kontrola účinnosti přijatých opatření v oblasti prevence rizik
- kontrola dodržování bezpečnostních předpisů a stanovených pracovních postupů
- kontroly používání OOPP (NV č. 495/2001 Sb.)
- kontroly výrobních a pracovních prostředků a zařízení na stavbě
- další problémy dle aktuální situace na stavbě

O výsledcích a závěrech kontrol vyhotovuje koordinátor zápis do deníku stavby, inspekčního deníku koordinátora a zápis z kontrolního dne BOZP.

## 10. Pracovní rizika pro zaměstnance

Zhotovitel má svůj systém zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zpracovaný na základě platné legislativy odborně způsobilou osobou a schválené statutárním zástupcem firmy např. ve formě firemní směrnice zajištění BOZP nebo formě technologických a pracovních postupů. Na základě těchto

dokumentů a plánu BOZP zhotovitel prokazatelně proškoluje své zaměstnance a podzhotovitele před zahájením prací.

Je nutné, aby všichni pracovníci vykonávali pouze činnosti, u kterých byli prokazatelně seznámeni s riziky práce. Ostatní osoby pohybující se s vědomím zhotovitele na staveništi (např. návštěvy, konzultanti apod.) musí být rovněž prokazatelně seznámeni s riziky staveniště a nesmí vykonávat žádnou fyzickou činnost vyžadující podrobné seznámení s riziky.

Zhotovitel uvede jméno a kontakt na odborně způsobilou osobu, zpracovávající příslušná vyhodnocení rizik a jméno zodpovědné osoby za BOZP u zhotovitele na staveništi.

Součástí zajištění plánu bezpečnosti a jedním z obecných organizačních opatření k eliminaci rizik je systém školení BOZP v rozsahu a frekvencích požadovaných příslušnými předpisy, konkrétními riziky a kvalifikací pracovníka. Důležitou součástí systému školení je vstupní školení na nové pracoviště (staveniště) s prokazatelným seznámením zaměstnanců (a jiných pracovníků) s místními poměry na staveništi. Všichni pracovníci zhotovitele včetně zahraničních a jeho subdodavatelů musí být prokazatelně obeznámeni s riziky, přezkoušení či proškolení dle české legislativy a rozumět jim a mít platnou smlouvu, jak ukládá zákon.

Zhotovitel jednoznačně stanoví pravomoci a povinnosti jednotlivých pracovníků vzhledem k úkolům v oblasti BOZP (kontrolní činnost, evidence úrazů a podepisování záznamů o úrazech, požární prevence, přidělování a kontrola používání osobních ochranných pracovních prostředků atd.)

## 10.1 Hlavní zdroje ohrožení na stavbě

### 10.1.2 *Obsluha strojů, mechanismů, manipulace s břemeny*

Před použitím strojů zhotovitel seznámí obsluhu s místními provozními a pracovními podmínkami mající vliv na bezpečnost práce.

Zhotovitel se zavazuje používat technická zařízení, přístroje a nářadí (zejména elektrická), splňující požadavky stanovené příslušnými bezpečnostními předpisy (technický stav, revize apod.) a dodržovat zákaz obsluhovat a manipulovat se stroji a zařízeními, ke kterému nemá oprávnění.

Zhotovitel se zavazuje dodržovat povinnost nevyřazovat, neměnit nebo nepřestavovat svévolně ochranná zařízení strojů, přístrojů a nářadí a správně tato zařízení používat.

Při použití více strojů na jednom pracovišti je mezi nimi zachována taková vzdálenost, aby nedošlo ke vzájemnému ohrožení provozu strojů.

Při nakládání materiálu na dopravní prostředek lze manipulovat s pracovním zařízením stroje pouze nad ložnou plochou tak, aby do dopravního prostředku nenaráželo. Ložnou plochu je nutno nakládat rovnoměrně.

Je nutná maximální pozornost obsluhy stavebního stroje při pohybu po pracovišti. Maximální pozornost pěších osob při chůzi po pracovišti. Je nutné seznámení obsluhy stroje a všech dotčených osob s přístupovou cestou a komunikací na pracovišti. Po celou dobu výstavby musí být udržován bezpečný stav přístupových komunikací na staveništi, při stavebních pracích za snížené viditelnosti musí být zajištěno dostatečné osvětlení. Při každém pohybu vozidla a stavebního stroje (nejenom couvání) dá obsluha zvukové znamení před zahájením úkonu.

Zákaz ponechávání klíčů v zapalování stroje při pracovních přestávkách či jakémkoliv jiném vzdálení obsluhy od stroje.

Při manipulaci s břemeny je zakázáno zdržovat se pod břemenem – nebezpečí pádu břemene.

### 10.1.3 *Dopravní prostředky, pohyb osob po staveništi*

Je nutná maximální pozornost řidiče vozidla při pohybu po pracovišti. Maximální pozornost věnovat pěším při chůzi po pracovišti. Nutnost seznámení řidičů s komunikací na pracovišti.

Před výjezdem na komunikaci vždy zastavit a dát přednost v jízdě. Výjezd dlouhých vozidel (návěsy apod.) při výjezdu ze staveništní na veřejnou komunikaci zajistit pomocí náležitě a prokazatelně poučené osoby.

Všichni zaměstnanci a osoby pohybující se na staveništi (komunikaci) musí být vybaveni výstražným oděvem s vysokou viditelností.

Při pohybu po staveništi používat osobní ochranné prostředky, dbát pozornosti – stavební stroje, dopravní prostředky, ale i stavební objekty, pomocné konstrukce, materiál.

Udržovat pochozí plochy, komunikace a průchody volně průchodné a volně bez překážek a bez zastavování stavebním materiálem, včasné odstraňování komunikačních překážek.

Čistit a udržovat staveništní komunikace, chodníky a přístupové cesty. Zvláštní pozornost věnovat úklidu zejména v deštivém počasí a v zimním období.

V případě zaměstnávání cizojazyčně mluvících zaměstnanců bezpodmínečně zajistit jejich prokazatelné seznámení s Plánem BOZP, poměry na staveništi a zajistit jejich proškolení, které potvrdí svým podpisem.

#### 10.1.4 Vrtací práce

Obecně platí číst 10.1.1 Obsluha strojů. Věnovat pozornost těsnosti a stavu přívodních hadic.

Zákaz zdržování se v pracovním prostoru stroje.

Při změně pracovní polohy dbát zvýšené pozornosti, zamezit vstupu druhých osob do manipulačního prostoru stroje. Sledovat práci vrtné soupravy.

Zhotovitel předloží technologický postup prací.

#### 10.1.5 Zemní práce

Před zahájením zemních prací musí zodpovědný pracovník zhotovitele zabezpečit v terénu vytyčení trasy podzemních vedení inženýrských sítí a jiných překážek. Toto vytyčení všech inženýrských sítí a objektů musí být ověřené a potvrzené jejich provozovatelem. Pracovníci provádějící zemní práce musí být seznámení s druhem podzemních sítí, jejich trasami a hloubkou a jejich ochrannými pásmy. To platí také pro trasy inženýrských sítí v blízkosti staveniště, které by mohly být stavební činnostmi narušeny.

Zajistit okraje výkopů vhodným způsobem. Při práci ve výkopu používat vždy ochrannou přílbu. Vyloučit provádění výkopů osamoceným pracovníkem.

Odstranit nebo zajistit nahromaděnou zeminu, materiál nebo překážky, které by mohly spadnout do výkopu.

Výkopy je nutné zabezpečit odpovídajícím způsobem proti sesuvu zeminy – pažícími boxy, bude-li to nutné i beraněnými štětovnicemi.

Je zakázáno vstupovat do nezajištěných výkopů.

Při práci strojů (včetně hutních prostředků) dbát zvýšené pozornosti a nezdržovat se v manipulačním prostoru stroje.

Používat ochranné pomůcky a prostředky (též sluchátka při vysoké hladině hluku).

##### Zásady pro provádění zemních prací

- výkopy v zastavěných územích musí být oplocené do výšky 1,8 m,
- výkopy přilehlé k veřejným komunikacím nebo do nich zasahující musí být označené výstražnou dopravní značkou. V noci a při snížené viditelnosti musí být označené červeným výstražným světlem na začátku a na konci výkopu, případě v jiných nebezpečných místech podle místních podmínek.
- pro zaměstnance pracující ve výkopu se musí zajistit bezpečný sestup (výstup),
- před prvním vstupem zaměstnanců do výkopu nebo při přerušení prací déle jak 24 hodin musí odpovědný pracovník provést prohlídku stavu stěn výkopu, pažení a přístupů,
- výkopové práce, kde hrozí nebezpečí zavalení, sesunutí nebo jiné zvýšené riziko nesmí provádět zaměstnanec osamoceně. Také nesmí zaměstnanec provádět osamoceně výkopové práce na odlehlých pracovištích od hloubky 1,3 m,
- okraje výkopů se nesmí zatěžovat ve vzdálenosti 0,5 m od hrany výkopu,
- provádět zemní práce v ochranném pásmu elektrických, plynových a jiných nebezpečných vedení je možné jen za předpokladu, že se provedou opatření zabráňující nebezpečnému přiblížení osob nebo strojů k vedením – opatření se projednají se správcí těchto sítí,
- při ručním provádění výkopových prací musí být zaměstnanci rozmístěni tak, aby se navzájem neohrožovali. Při dopravě materiálu do výkopu nebo z výkopu se nesmí zaměstnanci zdržovat v nebezpečném prostoru. Při zjištění nebezpečných předmětů se musí práce zastavit až do odstranění těchto předmětů,
- svislé stěny výkopů se musí zabezpečit pažním od hloubky 1,3 m v zastavěném území,
- svislé stěny výkopů v nezastavěných územích se musí pažit od hloubky 1,5 m,
- v zeminách nesoudržných, podmáčených nebo jinak náchylným na sesunutí a v místech, kde je třeba počítat s opakovanými otřesy, se stěny musí zabezpečit i při menších výškách,

- je zakázáno sestupovat či vystupovat z výkopu po konstrukci pažení,
- obnažená vedení potrubí ve stěně výkopu se musí ihned zabezpečit proti průhybu, vybočení a rozpojení,
- při ručním odstraňování výztuže se musí postupovat odspoda při současném zasypávání odpaženého výkopu tak, aby byla zajištěna bezpečnost práce,
- pokud hrozí nebezpečí sesunutí stěn výkopu nebo poškození blízko stojících konstrukcí při přepažování a odstraňování výztuže, pažení se ponechá v potřebné výšce ve výkopu,
- podkopávání svahů je zakázáno, pokud vzniknou pochybnosti o stabilitě svahů, zaměstnanec odpovědný za provádění zemních prací musí určit opatření na zabezpečení svahů,
- při nepříznivých povětrnostních podmínkách, při kterých může dojít k ohrožení stability svahu, se nesmí zaměstnanci zdržovat na svahu a pod ním,
- při práci na svazích se sklonem větším než 1:1 a výšce nad 3,0 m se musí provést opatření proti uklouznutí osob nebo sesunu materiálu,
- pracovat současně na více stupních na svahu nad sebou je přípustně, pouze jsou-li vytvořeny bezpečné podmínky pro osoby na nižších stupních,
- stroje na zemní práce může obsluhovat jen zaměstnanec, který má pro tuto činnost odbornou způsobilost a dostatečnou praxi,
- stroje na zemní práce se mohou pohybovat nebo pracovat podle únosnosti půdy v takové vzdálenosti od kraje výkopu, aby nedošlo ke zřícení stroje. Tyto vzdálenosti jsou určeny technologickým postupem nebo je určí odpovědný pracovník na místě dle skutečnosti a prokazatelně s nimi seznámí obsluhu stroje o použití strojů v blízkosti podzemních inženýrských sítí rozhodne dodavatel stavebních prací po dohodě se správcem těchto sítí,
- při souběžném strojním a ručním provádění zemních prací je zakázáno zdržovat se v nebezpečném dosahu stroje. Pokud obsluha nemá dostatečný výhled na všechna místa ohroženého prostoru, nesmí pokračovat v práci,  
je zakázáno vstupovat bez vhodné ochrany osob do strojně vykopených výkopů, které nejsou zabezpečené proti sesunu,
- pokud je stroj v pohybu, nikdo se nesmí zdržovat v nebezpečném dosahu stroje, před strojem ve směru jízdy ani mezi tahačem a vlečným strojem,
- při práci více strojů na jednom pracovišti se musí mezi nimi zachovat bezpečná vzdálenost pro manipulační prostor druhého stroje
- obsluha stroje nesmí opustit své místo bez toho, aby pracovní zařízení nebylo spuštěné na zem, případně na podložku na zemi nebo umístěné v předepsané poloze a mechanicky zabezpečené,
- při hrnutí zeminy buldozerem nesmí břit radlice přesahovat přes okraj svahu nebo výkopu,
- obsluha je povinná zaznamenat závady stroje, případně provozní odchylky zjištěné po dobu provozu do provozního deníku. Po přestávce a po ukončení směny, dokud se obsluha stroje střídá, musí být se závadami střádající seznámen.
- o přestávkách a při ukončení prací se mobilní stroj musí zabezpečit proti samovolnému pohybu spuštěním pracovního zařízení na zem, zabrzděním parkovací brzdou nebo zařazením nejnižšího rychlostního stupně,
- mobilní stroj se musí odstavit na vhodné stanoviště, kde nezasahuje do pozemních komunikací, není ohrožen jeho stabilita a není ohrožen padajícími předměty.

#### 10.1.6 Bourací práce

Bourací práce se smí provádět pouze podle technologického postupu zhotovitele.

Zhotovitel zpracuje postup na bourání dotčených konstrukcí.

Jsou-li v průběhu bouracích prací zjištěny skutečnosti, které nebyly při zpracování PD známy a mají vliv na stabilitu konstrukcí, zajistí zhotovitel bez zbytečného odkladu přizpůsobení technologického postupu těmito skutečnostem tak, aby vždy byla zajištěna bezpečnost prováděných prací. Vybourané hmoty budou průběžně odváženy nákladními automobily na skládku k tomu určenou, nebo k recyklaci. Betonářská výztuž a jiné kovové části budou odvezeny do šrotu.

Nesmí dojít k znečištění vodního toku. Osoby pohybující se v těsné blízkosti prostor, kde jsou bourací práce prováděny, musí používat ochranné prostředky – přilby, vesty, pracovní obuv apod.



### 10.1.7 Skladování a manipulace s materiálem

Bezpečný přísun a odběr materiálu musí být zajištěn v souladu s postupem prací. Materiál musí být skladován podle podmínek stanových výrobcem, přednostně v takové poloze, ve které bude zabudován do stavby.

Místa určená k vázání, k odvěšování a manipulaci s materiálem musí být bezpečně přístupná.

Materiál musí být uložen tak, aby po celou dobu skladování byla zajištěna jeho stabilita a nedocházelo k jeho poškození.

Venkovní plochy, na které se ukládá materiál, musí být odvodněny, upraveny, popř. zpevněny tak, aby se materiál dal bezpečně skladovat a snadno odebírat.

Sypký materiál ukládat do jakékoliv výšky plně mechanizovaným způsobem za předpokladu, že odebírán bude stejným způsobem. Vytvoří-li se stěna, musí být odběr upraven tak, aby výška stěny nepřesáhla 9/10 dovoleného dosahu nakládacího stroje. Při ručním ukládání a odebírání může být materiál navršen pouze do výšky 2,0 m. Při odběru z hromad vyšších než 2 m, musí být toto místo upraveno tak, aby nevznikaly převisy a výška stěn nepřesáhla 1,5 m. Sypké materiály v pytlích se skladují ručně do výšky 1,5 m, mechanizací do výšky 3,0 m.

S odpady je nutno nakládat v souladu s vydaným stavebním povolením. Demontovaný materiál, který byl předán k dalšímu využití, bude evidován a protokolárně předán (např. zápisem do stavebního deníku).

Nebezpečný odpad (živice) bude ukládán samostatně a likvidován v souladu s vydaným stavebním povolením.

### 10.1.8 Betonářská práce

Bednění prováděných konstrukcí musí být těsné, únosné a prostorově tuhé. Při jeho montáži a demontáži se postupuje v souladu s dokumentací, zvláště pak se zajištěním proti pádu fyzických osob.

Před zahájením betonářských prací musí být bednění řádně prohlédnuto a zjištěné závady odstraněny. O předání a převzetí hotové konstrukce bednění a její kontrole provede fyzická osoba pověřená zhotovitelem k řízení betonářských prací písemný záznam.

Při čerpání betonové směsi a při jejím ukládání do konstrukce je nutno pracovat z bezpečných pracovních podlah, aby byla zajištěna ochrana fyzických osob zejména proti pádu z výšky do hloubky a zalití betonovou směsí.

Zhotovitel stanoví a zajistí způsob dorozumívání mezi fyzickou osobou provádějící ukládání a obsluhou čerpadla.

Chránit si zrak ochrannými brýlemi při práci v blízkosti vyprazdňovacího místa domíchávače. Navádění domíchávače jen řádně a prokazatelně poučenou osobou, řádné zajištění vozidla proti posunu, obsluha domíchávače pouze odborně způsobilou osobou. Zákaz čištění stroje za chodu a přibližování se k nekrytým částem stroje (řetězy a řetězová kola).

Přepravovat jen směs předepsaného složení výrobcem čerpadla. Potrubí, hadice a další zařízení pro dopravu betonové směsi budou vedeny a zajištěny tak, aby nezpůsobily přetížení nebo nadměrné zatížení bednění. Potrubí a hadice spojovat jen očištěnými a nepoškozenými spojkami, ke spojování je zakázáno používat dráty. Pojistné a řídicí ventily musí být seřizeny na tlak odpovídající jejich správné funkci, tlak musí být průběžně kontrolován. Pumpu umístit tak, aby se v její blízkosti nenacházely překážky ztěžující manipulaci s výložníkem. Hadice je zakázáno přehýbat, zajistit, aby hadice nabyly přejížděny jinými stavebními mechanismy. Nezasahovat do „šneka“ a dalšího pohonu pumpy za provozu a bez řádného zajištění.

Elektrické vibrátory připojit pouze na zdroj o napětí a frekvenci podle údajů výrobním štítku nebo dle návodu k obsluze. Pohyblivé přívody vibrátorů zajistit tak, aby nemohly být mechanicky poškozeny. Nepoužívat vadných nebo poškozených vibrátorů a jejich pohyblivých přívodů. Dbát na to, aby se vibrační hlavice nedotýkala armatury nebo stěn bednění. Používat antivibrační rukavice.

Pravidelná a neustálá kontrola stěn bednění, při jakémkoliv podezření poškození bednění či ztrátě jeho stability odvolat zaměstnance, přerušit betonáž a pokračovat až po důkladné kontrole bednění se zápisem do dokumentace stavby. Dbát na to, aby se vibrační hlavice nedotýkala armatury nebo stěn bednění. Nenarážet potrubím a hadicemi od beton pumpy do stěn bednění.

Práce provádět z bezpečných míst a bezpečných podlah, kde jsou zaměstnanci chráněni proti pádu z výšky, do hloubky. Pokud taková místa nelze zajistit, musí být zaměstnanec chráněn jiným způsobem – prostředky osobního jištění. Postup ukládání betonové směsi musí být v souladu s technologickým postupem. V průběhu betonáže se musí stále sledovat stav bednění. Čerpací potrubí musí být řádně a bezpečně

spojeno. Stanovit způsob dorozumívání mezi obsluhou čerpadla a zaměstnanci provádějící betonářské práce. Osoba přemísťující nebo jistící potrubí (hadici), musí bezpodmínečně používat prostředky pro osobní jištění.

### 10.1.9 Zednické práce

Při řezání dlažby – soustředit se na práci, včetně zajištění okolního prostoru proti možnému odlétnutí úlomků dlažby, používat řezací nástroje jen pro práce a účely ke kterým jsou určeny. S nářadím pracovat s citem, nepřetěžovat ho a nepůsobit na něj nadměrnou silou. Pravidelně kontrolovat elektrické nářadí a podrobovat ho revizím.

Nepoužívat nářadí s poškozenými elektrickými přívody. Přívodní kabel vést mimo ostré hrany, podle potřeby jej chránit proti mechanickému poškození. Ve venkovním prostředí používat prodlužovací kabel jen je-li příslušně označený a je pro toto prostředí vhodný. Poškozené řezné kotouče vyřadit z provozu.

### 10.1.10 Bednění

Bednění prováděných konstrukcí musí být těsné, únosné a prostorově tuhé. Při jeho montáži a demontáži se postupuje v souladu s dokumentací, zvláště pak se zajištěním proti pádu fyzických osob.

Před zahájením betonářských prací musí být bednění řádně prohlédnuto a zjištěné závady odstraněny. O předání a převzetí hotové konstrukce bednění a její kontrole provede fyzická osoba pověřená zhotovitelem k řízení betonářských prací písemný záznam.

Odbedňování nosných prvků konstrukcí smí být zahájeno jen na pokyn fyzické osoby určené zhotovitelem.

Součásti bednění se bezprostředně po odbednění ukládají na určená místa, tak, aby nebyly zdrojem nebezpečí a úrazu a nepřetěžovaly konstrukci.

### 10.1.11 Práce ve výšce a nad hloubkou

Pro práce ve výškách bude zhotovitelem ve spolupráci s TDI a koordinátorem vypracován systém opatření proti pádu tam, kde existuje riziko pádu osob a materiálu z výšky větší než 1,5 m, např. dvou tyčovým dřevěným zábradlím a zarážkou na nosných kovových sloupcích.

Při práci ve výšce 1,5 m musí být vždy zajištěna ochrana pracovníků proti pádu – a to přednostně kolektivním opatřením – tzn. vytvořením bezpečné pracovní podlahy široké min. 600 mm s dvou tyčovým zábradlím o minimální výšce 1100 mm se zarážkou u podlahy o min. výšce 150 mm a max. mezerou mezi vodorovnými tyčemi 470 mm (viz NV č. 362/2005 Sb. a ČSN 73 81 01 Lešení a ČSN 73 81 06 Ochranné a záchytné konstrukce). Bezpečná pracovní podlaha je zajištěna mimo jiné použitím kompletního lešení nebo pohyblivé pracovní plošiny s dvou tyčovým zábradlím a min. 150 mm širokou zarážkou v pracovní ploše. Pouze pokud nelze z vážných důvodů použít kolektivní opatření použije se osobní zajištění proti pádu – např. bezpečnostní postoje jako součást profesionálně navrženého systému zachycení pádu podle ČSN EN 361, ČSN EN 360, ČSN EN 795, ČSN EN 362 aj., přičemž je nutno zajistit řádné zaškolení pracovníků, prohlídku postojů před použitím, stanovení kotevnic bodů a záchranné opatření pro případ pádu jištěné osoby, jak požadují příslušné normy. Dalším možným opatřením je použití záchytných sítí pod místem práce (při práci na mostě) podle ČSN EN 1263-1,2 Záchytné sítě.

Na pracovišti musí být zhotovitelem zakryty všechny otvory a jámy větší než 250 mm, (stejně jako všechny volné okraje), pokud zde hrozí pád z výšky větší než 1,5 m nebo pokud existuje riziko úrazu i při menší výšce pádu nebo menším rozměru otvoru (např. v místech s frekventovaným pohybem osob apod.).

Kryt otvoru musí být pevně přichycen k podkladu, aby jej nebylo možno náhodně odstranit a jeho nosnost musí odpovídat předpokládanému použití. Pokud kryt přesahuje úroveň okolní podlahy o více než 25 mm musí být u něho proveden náběh. Otvory větších rozměrů je vhodnější opatřit dvou tyčovým zábradlím.

Lešení všech typů musí být vždy montována, používána a demontována v souladu s návodem a provozními podmínkami výrobce a ustanoveními příslušných předpisů a norem, včetně technické dokumentace a předávání lešení, týdenních prohlídek, značení atd. Provoz lešení může být zahájen až po jeho předání zápisem do stavebního deníku.

Žebřík může být použit pro práci ve výšce pouze v případech, kdy použití jiných bezpečnějších prostředků není opodstatněné a účelné, případně pokud to místní podmínky použití takovýchto prostředků neumožňují. Na žebříku lze provádět pouze krátkodobé, fyzicky nenáročné práce při použití ručního nářadí.

Práce, při nichž se používá nebezpečných nástrojů a nářadí (např. přenosné řetězové pily, pneumatické vstřelovací nástroje, či jiné pneumatické nářadí) se na žebříku nesmějí vykonávat.

Při výstupu a sestupu musí být zaměstnanec obrácen vždy obličejem k žebříku a v každém okamžiku musí mít možnost bezpečného uchopení a spolehlivou oporu. Po žebříku mohou být vynášena (snášena) břemena o hmotnosti do 15 kg. Po žebříku nesmí vystupovat (sestupovat) ani na něm pracovat současně více než jedna osoba.

Prohlídky žebříků je nutno provádět v souladu s návodem k používání. Výsledek vizuální kontroly zapsat do knihy kontrol.

#### **10.1.12 Montážní práce**

Fyzické osoby provádějící montáž při ní používají montážní a bezpečnostní pomůcky a přípravky stanovené v technologickém postupu. Volené vázací prostředky musí umožnit zavěšení dílce podle původní dokumentace výrobce.

Způsob a místo upevnění stejně jako seřízení vázacích prostředků musí být voleno tak, aby upevnění i uvolnění vázacích prostředků mohlo být provedeno bezpečně.

Během zdvihání a přemísťování dílce se fyzické osoby zdržují v bezpečné vzdálenosti.

#### **10.1.13 Železářské práce**

Vzhledem ke složitosti konstrukce a náročnosti na ukládání armatury je nutné neustále udržovat na pracovišti pořádek, včasné odklizení a odstraňování odpadu.

Je nutné udržování volných manipulačních prostor.

Při chůzi po rozpravné konstrukci je nutno věnovat zvýšenou pozornost, zvláště pak s ohledem na nebezpečí pádu.

Při železářských pracích musí všichni pracovníci používat ochranné prostředky (rukavice), neboť hrozí prořezání, píchnutí, bodnutí dlaně, prstů, ruky nebo i jiné části těla pracovníka a pracovní pevnou obuv s vyztuženou špičkou, neboť hrozí pád betonářské oceli a zasažení a zhmoždění nohou.

#### **10.1.14 Práce s živici**

Při svařování, včetně natavování izolačních materiálů, a při nahřívání živice v tavných nádobách zajistí zhotovitel dodržení podmínek požární bezpečnosti.

Zhotovitel zajistí, aby pracovní postup, při němž fyzická osoba provádějící natavování izolačních materiálů postupuje směrem vzad, nebyl použit ve vzdálenosti menší než 1,5 m od volného okraje pracoviště.

Zhotovitel zajistí, aby svařování prováděly pouze osoby odborně způsobilé, které jsou seznámeny s technologickým postupem směrem vzad, nebyl použit ve vzdálenosti než 1,5 m od volného okraje pracoviště.

Zhotovitel zajistí, aby svařování prováděly pouze osoby odborně způsobilé, které jsou seznámeny s technologickým postupem a s návodem na používání příslušného zařízení.

Při přepravě, pokládce a hutnění živicičných směsí je nutné dodržovat zhotovitelem zpracované technologické předpisy. Obsluhovat stroje mohou jen řádně proškolení pracovníci. Nezdržovat se mezi dopravním prostředkem a finišerem. Obsluha válce musí dbát zvýšené pozornosti. Při teplém počasí je třeba zajistit přísun tekutin.

#### **10.1.15 Zásah elektrickým proudem**

Kontrolovat správnou funkci ochrany před nebezpečným dotykovým napětím (napěťovým chráničem, nulováním nebo zemněním s trvalou kontrolou izolačního stavu), připojení spotřebičů do zásuvek, které jsou jističy jističi, dodržovat zákaz připojovat spotřebiče volným zasunutím žil vodiče do zásuvek, k připojení použít jen odpovídající přípojnic, při připojování spotřebičů použít pouze vhodných zástrček (aby nebyla porušena funkce chrániče).

Zákaz odstraňování ochranných krytů a zábran, otvírání přístupů k elektrickým částem zařízení a respektování bezpečnostních sdělení. Vyloučení činností, při nichž by se mohl zaměstnanec dostat do styku s napětím na vodivé kostře nebo se přímo dotkl obnažených částí vodičů. Opravy a zasahování do elektrických zařízení a instalací – pouze osoba s odbornou způsobilostí v oboru elektro. Jsou nutné řádné a pravidelné kontroly a revize elektrickým zařízení, odstraňování zjištěných závad a zřetelné označení hlavního vypínače elektrického proudu.

Používat pouze prodlužovacích kabelů a jiných elektrických vedení kolem kovových konstrukcí (lešení apod.). Prodlužovací kabely vedoucí přes komunikace chránit překrytím či zakopáním.

Používat pouze odpovídající a neporušené pohyblivé přívody a přezkoušení ruční elektrické nářadí. Přívody a nářadí jeví poškození okamžitě předat do opravy a nepoužívat.

Dodržování ochranných pásem elektro. Řádné vytyčení a vyznačení podzemních sítí a vedení. Ve sporných místech provádět ručně kopané sondy než započnou práce strojem. Každé porušení – narušení vedení okamžitě hlásit poruchovým společenstvem. Dodržovat ochranná pásma elektrického vedení dle ustanovení platné legislativy.

#### 10.1.16 Nebezpečí popálenin

##### Při doplňování PHM

Pohonné hmoty dolévat pouze při zastaveném motoru. Zabránit potřísnění motoru doplňovanými provozními náplněmi (nafta, benzín, oleje).

Zhotovitel se zavazuje v případě svařování dodržovat podmínky ustanovení vyhlášky MV č. 87/2000 Sb.

##### Při používání svářecích souprav na plyn

Práce provádí pouze osoba s odbornou způsobilostí, používá předepsané OOPP. Láhev je nutné umístit tak, aby k nim byl volný přístup, zajistit je proti převržení či pádu a tak, aby v případě potřeby bylo možno láhve rychle uvolnit. Budou-li láhve vystaveny sálavému teplu, musí být chráněny nehořlavou zástěnou, při ohřátí nad 50°C se musí chladit. Připevnění hadic musí být provedeno svorkami určenými k tomu účelu.

Hadice musí být chráněny před mechanickým poškozením, znečištěním mastnotami a prokazatelně kontrolovat každé 3 měsíce. Ventily se nesmí mazat tukem, hadice a spoje musí být těsné a jejich délka minimálně 5 m, hadice tažené přes komunikace musí být chráněny krytem nebo musí být použitý vhodný uzávěry. Při déletrvajícím přerušení svařování nebo řezání musí být lahvové ventily uzavřeny, vypuštěn plyn z hadic a povoleny regulační šrouby redukčních ventilů. Po skončení práce nebo pracovní směny na přechodném pracovišti musí být láhve odvezeny na vyhrazené místo a zajištěny před manipulací nepovolanými osobami. Soupravy vybavit termoizolační rukavicí, lahve chránit proti slunečnímu záření. Vybavení pracoviště 2 přenosnými hasicími přístroji o hmotnosti prášku min 6 kg. Pomocník při svařování v takové pracovní poloze a takové vzdálenosti od plamene, aby se zabránilo možnému popálení plamenem.

Při odběru acetyleny z tlakové lahve se provádí kontrola případného zahřívání lahve nad 500 ° C. Pro případ exotermické reakce v tlakové lahvi musí být písemně stanoven postup pro nakládání s tlakovou lahví, přičemž se vychází z podmínek daných výrobcem nebo dovozcem.

Po dopravě tlakové lahve s acetylenem na svářecí pracoviště lze s odběrem acetyleny započít nejdříve po uplynutí 1 hodiny. Tato podmínka nemusí být dodržena za předpokladu, že lahve byly dopravovány ve svislé poloze a před použitím nebyly položeny. Láhev při odběru acetyleny musí být v poloze svislé nebo nakloněna ventilem vzhůru pod úhlem nejméně 30st. od vodorovné polohy.

V případě vzniku požáru na svářecím pracovišti, na kterém jsou umístěny tlakové lahve a jiné nádoby se svářecími nebo jinými plyny nebo se v nebezpečné blízkosti pracoviště vyskytují, tyto se neodkladně odstraní na bezpečné místo. Přednostně se odstraní plně tlakové lahve a jiné plně tlakové nádoby. Pro stanovení konkrétního postupu se vychází z požadavků na požární bezpečnost stanovených výrobcem nebo dovozcem. Není-li možné takovou manipulaci provést, ohlásí se zásahové jednotce požární ochrany, jaké tlakové lahve a tlakové nádoby včetně jejich obsahu se nacházejí v hořícím nebo ohroženém prostoru.

Vznít-li se plyn unikající netěsnostmi redukčního ventilu, lahvového ventilu, hadic a jiných armatur, lahvový ventil se neprodleně uzavře a plamen uhasí.

Při zpětném šlehnutí a hoření plamene uvnitř hořáku se ihned uzavřou ventily hořlavého plynu a kyslíku na hořáku a hořák se ochladí. Vznikne-li plamen do hadice a redukčního ventilu, ihned se uzavře lahvový ventil na tlakové lahvi s hořlavým plynem a poté na lahvi s kyslíkem. Hořák lze zapálit až po odstranění příčiny a následků zpětného šlehnutí.

Požárně bezpečná vzdálenost mezi tlakovými lahvemi svářecího zařízení s využitím hořlavých plynů a zdrojem otevřeného ohně na pracovišti činí nejméně 3,0 m, pokud výrobce nebo dovozce pro konkrétní zařízení nestanoví jinou vzdálenost jako bezpečnou.

Po dobu svařování musí být tlaková láhev v dohledu svářeče, popřípadě jiné osoby zúčastněné na svařování. Tlakové lahve s hořlavými plyny nesmějí být umístěny v bezprostřední blízkosti jiných

ocelových lahví nebo materiálu, který může hořet nebo explodovat. Tlakové lahve musejí být skladovány buď ve vhodné odvětrávané skříni, popř. v místě chráněném proti slunečnímu záru, které je uzamčeno a není přístupné pro veřejnost. Na acetylenovém vedení musí být instalována hadicová pojistka, a to buď v rukojeti nebo max. 1 metr od rukojeti. Na výstupu z redukčního ventilu (mezi redukční ventil a hadici) bude osazena suchá předloha.

**Zákaz používání reflexní vesty při svařování a manipulaci s otevřeným plamenem!**

#### Při svařování elektrickou

Práce provádí pouze osoba s odbornou způsobilostí, používání předepsaných OOPP. Připojení svařovacích vodičů musí být provedeno tak, aby se zabránilo náhodnému neúmyslnému dotyku s výstupními svorkami svařovacího zdroje. Svařovací kabel musí být spojen se svařovaným předmětem nebo podložkou svařovací svorkou. Svorka na připojení svařovacího vodiče musí být umístěna co nejbližší k místu svařování. Elektrody musí svářeč vyměňovat zásadně s nasazenými neporušenými svářečskými rukavicemi (ne mokřými ani ne vlhkými). Držák elektrod a svařovací pistole musí být odkládány na izolační podložku nebo na izolační stojan. Vodič svařovacího proudu musí být uložen tak, aby se vyloučilo jeho možné poškození ostrými ohyby, jinými předměty a účinky svařovacího procesu. Poškozené svařovací vodiče nesmí být používány.

Periodické prohlídky svařovacího zdroje musí být prováděny odpovědnými pracovníky ve lhůtách předepsaných výrobcem. Při svařování elektrickým obloukem ve vlhkých prostorách musí být umístěn zdroj na suchém místě, je zakázáno používat improvizované přívody proudu. Nedopalky elektrod se musí ukládat do nehořlavých krabic. Svařovat elektrickým obloukem na nechráněných pracovištích, za deště, husté mlhy, sněžení nebo silného větru je zakázáno. Svařování v uzavřených prostorách bez dostatečné výměny vzduchu je zakázáno.

**Zákaz používání reflexní vesty při svařování!**

#### Práce s natavovacími soupravami na propan – butan

Práce s používáním ručních hořáků a vícehořákových přístrojů provádí pouze osoba s odbornou způsobilostí na propan-butan, dodržuje stanovené technologické postupy. Obsluha nesmí provádět opravy na tlakových lahvích, je zakázáno vypouštět zbytky plynu do ovzduší. Při manipulaci s lahvemi dbát na to, aby nedocházelo k nárazům na ně, jejich převržení nebo přehřátí. Pokládání lahví do ležaté polohy a jakékoliv urychlování odpařování propan-butanu je zakázáno. Netěsné nebo poškozené lahve se nesmějí používat. Zajistit pracoviště alespoň jedním přenosným sněhovým hasicím přístrojem typu S6.

**Zákaz používání reflexní vesty při svařování a manipulaci s otevřeným plamenem!**

#### **10.1.17 Vlivy počasí**

Udržování staveništních komunikací v bezpečném stavu, pravidelné odklizení sněhu, udržování namrzlých komunikací posypem vhodným inertním materiálem v zimním období.

V teplých a tropických dnech je nutné zajistit pitný režim.

V chladném počasí je nutné zajistit místnost pro ohřátí pracovníků. Ta poslouží i pro sušení pracovních oděvů v deštivém počasí.

V dešti používat pláštěnky.

Při silném větru dbát zvýšené opatrnosti zejména při pracích ve výškách a při manipulaci s břemeny a materiálem.

Při bouři přerušit práce.

Dodržovat technologickou kázeň. Při nízkých teplotách není možné provádět některé druhy prací.

#### **10.1.18 Ostatní rizika**

Po provedení opatření se nebezpečí rizik sníží. Je však nutno brát do úvahy i to, že existuje možnost (a to přes všechna přijatá opatření), a tou je selhání lidského faktoru. Proto je nutno provádět denní prohlídky pracoviště, neustále vyhledávat vznikající rizika, odstraňovat zjištěné závady a nedostatky a vyvozovat důsledky při zjištění porušení předpisů BOZP a PO. Je nutné se věnovat nahlášeným „skoronehodám“ a provádět opatření zamezující jejich opakování. Je nutné pravidelně a důsledně provádět orientační dechové zkoušky na přítomnost alkoholu u zaměstnanců.

## 11. Zásady pro udržování pořádku na stavbě

Pořádek na stavbě je základním předpokladem bezpečnosti při pracovních činnostech. Proto se od hlavního zhotovitele a podzhotovitelů očekává dodržování následujících pravidel:

- všechny pracovní prostory, staveniště a příslušenství udržovat v čistém, hygienickém a zdravotně nezávadném stavu,
- udržovat čistotu cest pro pěší a komunikací,
- lahve a jiné obaly je zakázáno nechávat na staveništi, shromažďují se pro odvoz s komunálním odpadem nebo tříděným odpadem do kontejnerů, na staveniště je zakázáno vynášet veškeré skleněné obaly,
- skladovat materiál, nářadí a různá zařízení tak, aby nebyl překážkou pro jiné stavební činnosti,
- denně uklízet odpad z pracovišť i z okolí a zabezpečit jeho roztřídění,
- hořlavý odpad shromažďovat v samostatně vyčleněném kontejneru, odstraňovat v pravidelných intervalech,
- zvláštní pozornost věnovat lokalizaci a odstraňování nebezpečného odpadu například olejů, čistících prostředků apod.,
- všechny desky s hřebíky musí být ihned odstraňovány z pracovišť a komunikací,
- očista komunikací zhotovitelem (podzhotovitelem) ihned po jejich znečištění.

Zhotovitel se zavazuje dodržovat stanovené podmínky odstranění odpadů (uskladňování, manipulace, odstraňování a odvoz odpadu a zbytků materiálů).

## 12. Pracovní oděv a OOPP (osobní ochranné pracovní pomůcky)

Všichni zaměstnanci na stavbě musí být zřetelně označeni na pracovním oděvu názvem případně logem svého zaměstnavatele. V případě, že zaměstnanec nebude mít pracovní oblečení s názvem nebo logem firmy bude vykázan ze staveniště.

Každý zaměstnanec musí být vybaven vhodnými OOPP pro všechna rizika, kterým je vystaven při vykonávání konkrétní práce.

Zaměstnanci cizích právnických nebo fyzických osob, při výkonu pracovní činnosti na pracovištích jsou povinni používat OOPP stanovené příslušným bezpečnostním předpisem, způsob zabezpečení OOPP musí být uveden v písemné dohodě.

Každý zhotovitel (podzhotovitel) na úvodní poradě předkládá vedení stavby „Přehled o poskytování OOPP podle pracovního zařízení“.

Používané OOPP musí být schváleného typu (s osvědčením oprávněné zkušebny na příslušné riziko) a s platnou dobou použitelnosti. Jsou to:

- Oranžová (žlutá) halena nebo vesta.
- Ochranná přilba.
- Pevná obuv s tuhou špičkou a podrážkou.
- Pracovní oděv s dlouhými kalhotami.
- Pro práce v prostředí s nebezpečím výbuchu se OOPP řídí ČSN.

V mrazech se ochranná přilba doplňuje zateplovací vložkou, používají se zateplené rukavice, obuv a zateplovací vložky pod vrchní oděv.

V prašném prostředí s rizikem poškozování zdraví škodlivinami se používají ochranné prostředky dýchacích orgánů.

Dále musí být zaměstnanci vybaveni dle profesních požadavků a platných předpisů.

## 13. Mimořádná událost (úraz, požár, havárie)

Důležitá telefonní čísla:

Rychlá záchranná služba	155 (112)
Hasičská a záchranná služba	150 (112)

<b>Policie</b>	<b>158 (112)</b>	
<b>Zástupce investora</b>		<b>Tel.:</b>
	Email:	
<b>Koordinátor BOZP</b>		<b>Tel.:</b>
	Email:	
<b>TDI</b>		<b>Tel.:</b>
	Email:	
<b>Vedoucí projektu zhotovitele</b>		<b>Tel.:</b>
	Email:	
<b>Stavbyvedoucí</b>		<b>Tel.:</b>
	Email:	

V rámci tohoto dokumentu za mimořádnou událost považujeme:

- úrazy, poranění a náhlé nevolnosti osob,
- požár,
- živelná pohroma (v důsledku větru, vodního toku, sesuvu půdy apod.),
- ohrožená bezpečnost dopravy,
- havárie, únik škodlivin.

### 13.1 Mimořádné události

#### a) První pomoc, lékařské ošetření

- musí být poskytnuta v případě každého poranění, otravy nebo náhlého vážného zhoršení zdravotního stavu
- poskytování první pomoci musí být zaměřené vždy na zachování hlavních životních funkcí
- každý zaměstnanec je povinen:
  - ihned po zjištění pracovního úrazu poskytnout první pomoc
  - přivolat zdravotní záchrannou službu
  - informovat nadřízeného nebo stavbyvedoucího
  - podle vlastních možností zamezit vzniku následných škod na zdraví zaměstnanců a škodám na zařízení
- pokud je potřeba přivolat technickou pomoc k vyproštění zraněného, je nutno přivolat hasičský záchranný sbor
- všichni zaměstnanci musí vědět, kde jsou prostředky první pomoci – v buňce stavbyvedoucího
- všichni zaměstnanci musí být seznámeni se zásadami a způsoby poskytování první pomoci a způsoby vyproštění zraněného z nebezpečných prostorů (zejména při úrazech elektrickým proudem a v prostorech zamořených plynem), poskytování první pomoci je součástí školení BOZP

#### Lékárničky první pomoci

- lékárnička musí být řádně vybavená, označená a lehce dostupná
- za vybavení, používání a doplňování lékárničky zodpovídá stavbyvedoucí
- na samostatných pracovištích musí být k dispozici přenosné lékárničky (brašny)
- lékárničky v nástěnných skříňkách se instalují v budově vedení stavby a v objektech zařízení staveniště zhotovitelů
- vedle lékárničky je viditelně umístěno telefonní spojení na záchrannou službu příp. hasičský sbor

#### b) Požáry

- každý, kdo zpozoruje vznik požáru je povinný jej uhasit dostupnými hasícími prostředky
- ostatní zaměstnanci musí být upozorněni voláním „hoří“ nebo výstražnou houkačkou

- v případě vzniku požáru se provádí též evakuace osob a materiálu z ohroženého prostoru s důrazem na nebezpečná zařízení (tlakové lahve s plynem, kanystry s hořlavými kapalinami), motory a elektrická zařízení je třeba alespoň vypnout
- každý požár (bez ohledu na velikost) musí být ohlášen vedení stavby, koordinátorovi a příslušnému Hasičskému sboru
- nahlásit požár je nutno i v případě jeho zdolání vlastními prostředky

#### c) Postup při vzniku mimořádných událostí

**Poplach** – každý, kdo zpozoruje mimořádnou událost, informuje všechny ohrožené osoby, nadřízené osoby a zásahové síly.

**Zajištění a záchrana** – nebezpečná místa je potřeba zabezpečit před zahájením záchranných prací, aby se zabránilo větším škodám na majetku a ohrožení dalších osob.

**Podávání informací** – každý zhotovitel musí mít zpracovaný poplachový telefonní seznam, který je viditelně umístěný na zařízení staveniště.

**Další opatření** – všechna opatření, která jsou potřebná, aby byly splněny všechny zákonné či smluvní povinnosti, které vznikly mimořádnou událostí a aby byly co nejvíce potlačeny negativní důsledky.

**Závěrečná porada** – je svolána příslušným vedoucím zaměstnancem a jejím cílem je vyhodnotit všechny postupy, vypracovat jejich eventuální vylepšení. Analýzu události s přijatými opatřeními zařadí stavbyvedoucí do dalšího školení zaměstnanců.

#### d) Havarijní stavy – vyhlášení a evakuace

- při vzniku havarijní situace se činnost zaměstnanců na stavbě podřizuje pokynům stavbyvedoucího
- v prostoru staveniště je určeno shromažďovací místo ke krátkému shromáždění a spočítání zaměstnanců
- při všech druzích havarijních situací jsou zástupci podzhotovitelů povinni nahlásit stavbyvedoucímu, zda všichni zaměstnanci opustili pracoviště a jsou ve shromažďovacích místech.

## 14. Ochranná pásma inženýrských sítí

Stavba se dotýká nebo může dotknout ochranných pásem jednotlivých inženýrských sítí. Bližší specifikace sítí a podmínky jejich správců jsou uvedeny v dokladové části projektové dokumentace.

Ochranná pásma nejčastěji se vyskytují – viz níže.

### 14.1 Elektrická zařízení

Ochranné pásmo elektrických zařízení stanoví zákon č. 458/2000 Sb., energetický zákon ve znění pozdějších předpisů.

Nadzemní vedení nad 1 kV do 35 kV včetně:

- |   |                        |
|---|------------------------|
| 1. Pro vodiče bez izolace                                 | 7 m od krajního vodiče |
| 2. Pro vodiče s izolací základní                          | 2 m od krajního vodiče |
| 3. Pro závěsná kabelová vedení nad 35 kV do 110 kV včetně | 1 m od krajního vodiče |

Nadzemní vedení nad 35 kV do 110 kV včetně

12 m od krajního vodiče

Závěsné kabelové vedení 110 kV

2 m od krajního vodiče

Zařízení vlastní telekomunikační sítě držitel licence

1 m od krajního vodiče

Podzemní vedení do 110 kV včetně

1 m po obou stranách kraj. kabelu

Podzemní vedení nad 110 kV

3 m po obou stranách kraj. kabelu

### 14.2 Plynárenská zařízení

Ochranné pásmo plynárenských zařízení stanoví zákon č. 458/2000 Sb. §68, energetický zákon ve znění pozdějších předpisů.

- Nízkotlaké a středotlaké plynovody a plynové přípojky v zastavěném území obce
- Ostatní plynovody a plynovodní přípojky (VTL)
- Technologické objekty

1 m na obě strany od půdorysu

4 m na obě strany od půdorysu

4 m na všechny strany od půdorysu



Vysazování trvalých porostů kořenící od větší hloubky než 20 cm nad povrch plynovodu podléhá souhlasu pouze ve volném pruhu pozemku o šířce 2 m na obě strany od osy plynovodu.

Území podél VTL plynovodu je v šířce 40 m na každou stranu od potrubí dotčeno bezpečnostním pásmem (ve smyslu zákona č. 458/2000 Sb.).

#### 14.3 Telekomunikační vedení

Ochranné pásmo telekomunikačních zařízení stanoví zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, § 100, 101, 102, 104.

Ochranné pásmo podzemního komunikačního vedení činí 1,5 m po obou stranách krajního vedení.

#### 14.4 Potrubí

##### Teplárenská zařízení

Ochranné pásmo teplárenských zařízení stanoví zákon č. 458/2000 Sb. §87, energetický zákon ve znění pozdějších předpisů.

Šířka ochranných pásem je vymezena svislými rovinami vedenými po obou stranách zařízení na výrobu či rozvod tepelné energie ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo k tomuto zařízení, která činí 2,5 m.

U výměníkových stanic určených ke změně parametrů teplotnosné látky, které jsou umístěny v samostatných budovách, je ochranné pásmo vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 2,5 m kolmo na půdorys těchto stanic.

##### Vodovody a kanalizace

Ochranné pásmo vodovodních a kanalizačních řádů stanoví zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu ve znění pozdějších předpisů.

Ochranná pásma u vodovodních řádů jsou vymezena vodorovnou vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí na každou stranu:

- a) Do průměru DN 500 mm včetně jsou 1,5 m
- b) Nad průměr DN 500 mm jsou 2,5 m
- c) O průměru nad DN 200 mm, jejichž dno je uloženo v hloubce větší než 2,5 m pod upraveným povrchem, se vzdáleností podle písmene a) nebo b) od vnějšího líce zvyšují o 1,0 m

Ochranná pásma kanalizační stoky jsou vymezena vodorovnou vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí na každou stranu:

- a) Do průměru DN 500 mm včetně jsou 1,5 m
- b) Nad průměr DN 500 mm jsou 2,5 m
- c) O průměru nad DN 200 mm, jejichž dno je uloženo v hloubce větší než 2,5 m pod upraveným povrchem, se vzdáleností podle písmene a) nebo b) od vnějšího líce zvyšují o 1,0 m

#### 15. Používání označení, symbolů a signálů

Jelikož se jedná o stavbu v extravilánu obce, bude detailní označení staveniště provedeno zákazovými, výstražnými a informativními značkami, tabulkami, či výstražnou páskou umístěnými na hranici staveniště.

Používané značení bude na staveništi zástupcem Zhotovitele pravidelně kontrolováno a v případě zjištění poničení či odstranění jakéhokoli značení neprodleně doplněno.

#### 16. Závěrečná ustanovení

V okamžiku zahájení stavebních prací a během výstavby bude Plán BOZP aktualizován dle zákona č. 309/2006 Sb.

#### 17. Použitá literatura

##### 17.1.1 Základní předpisy

Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, ve znění pozdějších předpisů  
Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů  
Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci).

#### **17.1.2 Bezpečnost a hygiena práce, pracoviště a pracovní prostředí**

Vyhláška č. 91/1993 Sb., k zajištění bezpečnosti práce v nízkotlakých kotelnách  
Vyhláška č. 309/1998 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při těžbě a úpravě ropy a zemního plynu a při vrtných a geofyzikálních pracích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.  
Nařízení vlády č. 494/2001 Sb., kterým se stanoví způsob evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů a institucí, kterým se ohlašuje pracovní úraz a zasílá záznam o úrazu.  
Vyhláška MZD č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění, ve znění pozdějších předpisů  
Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků.  
Nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky  
Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli  
Nařízení vlády č. 406/2004 Sb., o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu,  
Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí  
Nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky  
Nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací  
Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci  
Nařízení vlády č. 1/2008 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením

#### **17.1.3 Výrobní a pracovní prostředky – vyhrazená technická zařízení**

Vyhláška č. 77/1965 Sb., o výcviku, způsobilosti a registraci obsluh stavebních strojů  
Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů  
Vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění pozdějších předpisů  
Vyhláška č. 85/1978 Sb., o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení  
Vyhláška č. 18/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená tlaková zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů  
Vyhláška č. 19/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená zdvihací zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů  
Vyhláška č. 20/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená elektrická zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů  
Vyhláška č. 21/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená plynová zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů  
Vyhláška č. 48/1979 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, ve znění pozdějších předpisů  
Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí  
Nařízení vlády č. 17/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na elektrická zařízení nízkého napětí  
Nařízení vlády č. 20/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na jednoduché tlakové nádoby  
Nařízení vlády č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky  
Nařízení vlády č. 23/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na zařízení a ochranné systémy určené pro použití v prostředí s nebezpečím výbuchu  
Nařízení vlády č. 176/2008 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na strojní zařízení

**17.1.4 Pracoviště a pracovní prostředí na staveništi**

Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 28/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru

Nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích

Vyhláška č. 268/2009 Sb., (nahradila vyhlášku č. 137/1998 Sb.), obecných požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů

**17.1.5 Nebezpečné chemické látky a nebezpečné odpady**

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MZD č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli atd.

Vyhláška č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 426/2004 Sb., o registraci chemických látek, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 428/2004 Sb., o získání odborné způsobilosti k nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické

**17.1.6 Požární ochrana**

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MV č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahlívání živců v tavných nádobách

Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů

**17.1.7 Související právní předpisy**

Zákon č. 40/1964 Sb. – občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 61/1988 Sb. – o hornické činnosti ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb. – obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 17/1992 Sb. – o životním prostředí ve znění pozdějších předpisů

Zákon ČNR č. 114/1992 Sb. – o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů

Zákon ČNR č. 334/1992 Sb. – o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 360/1992 Sb. – autorizační zákon ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 289/1995 Sb. – lesní zákon ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 13/1997 Sb. (13/97) o pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 361/2000 Sb., - o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 458/2000 Sb., - energetický zákon ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 100/2001 Sb., - o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 102/2001 Sb., - o obecné bezpečnosti výrobků ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 254/2001 Sb., - vodní zákon ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 86/2002 Sb., - o ochraně ovzduší ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 183/2006 Sb., - o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 562/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona ve věcech stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů

**17.1.8 Související rezortní předpisy**

Technické kvalitativní podmínky staveb pozemních komunikací.

Technické podmínky MD pro pozemní komunikace.

ČSN